

Villamosenergia-ipari
Társaságok
Nyugdíjpénztára

Választható Portfoliós Rendszer Szabályzata Önkéntes Ágazat

Elfogadta a Villamosenergia-ipari Társaságok Nyugdíjpénztára 2010. május 26.-i Küldött-
közgyűlése 2010/ 12 . számú határozatával.

Hatályos: Az elfogadását követően kiadott PSZÁF engedély időpontjától

1.	<i>Bevezetés</i>	2
2.	<i>Általános rendelkezések</i>	2
2.1	Jogsabályi háttér.....	2
2.2	A szabályzat tárgya	2
2.3	A szabályzat személyi és szervezeti hatálya	3
2.4	A választható portfóliók száma, megnevezése	3
3.	<i>Befektetési politika</i>	3
3.1	Bevezetés	3
3.2	A pénztári vagyon befektetésének célja, alapelvei	3
3.3	A befektetési politika meghatározása, portfóliók, befektetési eszközök	4
3.4	A választható portfóliókra vonatkozó prudenciális elvárások, befektetési előírások	11
3.5	Ingatlanokkal kapcsolatos Pénztári stratégia, ingatlanbefektetési szabályok... 12	
3.6	A befektetési politika meghatározásának, teljesülése értékelésének és módosításának feltételei	13
3.7	A befektetési tevékenység végrehajtásában résztvevő pénztári tisztségviselők, alkalmazottak, szolgáltatók feladatai, ellenőrzésük, és a beavatkozás feltételei 14	
3.8	Befektetéssel foglalkozó alkalmazottak, letétkezelő, vagyonkezelő(k) kiválasztásának, tevékenysége értékelésének, díjazásának irányelvei	16
4.	<i>Portfólió választás szabályai</i>	18
4.1	Magánnyugdíjpénztári tagok automatikus besorolása.....Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
4.2	Önkéntes nyugdíjpénztári tagok automatikus besorolása	18
4.3	Egyedi portfólió választás	18
4.4	Felelősségi szabályok.....	19
5.	<i>A rendszer működtetéséhez kapcsolódó számviteli, nyilvántartási és informatikai háttér</i>	19
5.1	Számviteli nyilvántartásra vonatkozó szabályok	19
5.2	Informatikai háttér	19
6.	<i>A Választható Portfóliós Rendszer működtetése</i>	20
6.1	A portfóliók közötti ügyletek eljárási szabályai	20
7.	<i>A rendszer működtetési költségeinek, illetve a portfólióváltáshoz kapcsolódó költségek meghatározása</i>	20
8.	<i>A pénztártagok tájékoztatásának tartalma és szabályai</i>	20
9.	<i>A rendszer bevezetésének, szüneteltetésének, illetve megszüntetésének szabályai</i>	21
9.1	Új portfólió bevezetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban .	22
9.2	Meglévő portfólió megszüntetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban	22
9.3	A választható portfóliós rendszer szüneteltetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban	22
9.4	A választható portfóliós rendszer megszüntetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban	23
10.	<i>Átmeneti rendelkezések</i>	23
10.1	A pénztártagok portfólióválasztásának lebonyolítása	23
10.2	Informatikai, nyilvántartási és számviteli feladatok.....	23

10.3 Vagyon- és letétkezelői feladatok 24

1. Bevezetés

A Villamosenergia-ipari Társaságok Nyugdíjpénztára önkéntes ágazatában, 2008. október 1-jétől bevezeti a választható portfóliós rendszert. Az új befektetési portfóliók kialakításának célja, hogy a Pénztár lehetőséget biztosítson tagjainak, hogy mindenki egyéni életpályájának és kockázatvállalási hajlandóságának megfelelően dönthessen nyugdíjcélú megtakarításának befektetéséről.

A vonatkozó jogszabályoknak megfelelően egyéni döntés, vagy automatikus besorolás alapján, az egyéni számlákon elhelyezett megtakarítások eltérő kockázatú és várható hozamú portfóliókban kerülnek elhelyezésre.

A VIT Nyugdíjpénztár a választható portfóliós rendszer bevezetésével is arra törekszik, hogy tagjaiknak hosszabb távon, folyamatosan magas hozamot, ezáltal versenyképes nyugdíjszínvonalat biztosítson, összhangban az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény előírásaival.

2. Általános rendelkezések

2.1 Jogszabályi háttér

A választható portfóliós rendszer bevezetését és működtetését az alábbi többször módosított jogszabályok tartalmazzák:

- az 1993. évi XCVI. törvény az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról,
- a 281/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól,
- a 223/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet az önkéntes nyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól.

Továbbá, a Pénztár alábbi szabályzatai is tartalmazzák rendelkezéseket a választható portfólióval kapcsolatban:

- Alapszabály
- Befektetési Politika
- Számviteli Politika
- Hozamfelosztási Szabályzat

2.2 A szabályzat tárgya

Jelen szabályzat azon kérdésekre tartalmaz előírásokat, amelyeket a vonatkozó jogszabályok és szabályzatok nem határoznak meg, illetve amelyek esetében a Pénztár a jogszabályi előírásokhoz képest magára nézve részletesebb szabályozást kíván érvényesíteni. Minden egyéb kérdésben az előbbieken foglaltak az irányadók.

Jelen szabályzat tartalmazza:

- a választható portfóliós rendszer bevezetésére, módosítására, és megszüntetésére vonatkozó döntések hatásköri és eljárási szabályait;
- a választható portfóliós rendszer működtetésének eljárási szabályait;

- a választható portfóliók megnevezését, összetételét, az egyes portfóliókhoz kapcsolódó befektetési politika és a várható kockázatok leírását, a portfóliókra jellemző referencia index ismertetését;
- a választható portfóliós rendszerrel kapcsolatban a tagok tájékoztatásának tartalmát és szabályait.
- a választható portfóliós rendszer működtetéséhez kapcsolódó számviteli, informatikai és nyilvántartási háttér leírását.

2.3 A szabályzat személyi és szervezeti hatálya

A választható portfóliós rendszer bevezetésére, módosítására, megszüntetésére vonatkozó döntés, illetve a rendszer szabályait tartalmazó szabályzat elfogadása a pénztár közgyűlésének kizárólagos hatáskörébe tartozik. A választható portfóliós rendszer működtetése a Felügyelet erre vonatkozó engedélye birtokában kezdhető meg, folytatható, illetve módosítható. A rendszer működtetésének szüneteltetését, illetve folytatását a Felügyeletnek be kell jelenteni.

A szabályzat elkészítéséért, aktualizálásáért és betartatásáért a Pénztár ügyvezetője felelős.

2.4 A választható portfóliók száma, megnevezése

A Pénztár 2008. október 1-jétől növekvő kockázati szint alapján három választható portfólióból álló rendszert működtet. Eszerint:

- Klasszikus portfólió
- Kiegyensúlyozott portfólió
- Növekedési portfólió

3. Befektetési politika

3.1 Bevezetés

A Villamosenergia-ipari Társaságok Nyugdíjpénztára (továbbiakban Pénztár) befektetési politikáját érintő jogszabályok:

- „Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról” szóló 1993. évi XCVI. törvény és módosításai,
- „Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól” szóló 281/2001. (XII. 26.) kormányrendelet és módosításai

A befektetési politikát a Pénztár Igazgatótanácsa alakítja ki. Az Igazgatótanács legalább évente dönt a befektetési politika fenntartása vagy módosítása kérdésében, döntéséről legkésőbb a Pénztár Közgyűlésének soron következő ülésén ad tájékoztatást.

Jelen szabályzat egyaránt vonatkozik a saját vagyonkezelésben lévő vagyonrészre és a vagyonkezelő(k)nek átadott vagyonrészre is. A vagyonkezelőkre vonatkozó feltételrendszert a vagyonkezelési szerződés részét képező vagyonkezelési irányelvekben is szabályozni kell. A vagyonkezelő a kezelésében lévő vagyonrészre a befektetési politika-, a vagyonkezelési irányelv és a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakítja és bonyolítja a befektetéseket.

3.2 A pénztári vagyon befektetésének célja, alapelvei

A Pénztár befektetési tevékenységének legfontosabb vezérlő elve, hogy a tagok és a munkáltatók által rendelkezésre bocsátott forrásoknak - azok célja és várható felhasználásának figyelembevételével – a likviditási követelmények és a kockázatok

mérlegelése mellett a hosszú távon is lehetséges legnagyobb vagyonnövekedést biztosítsa, reálértékét gyarapítsa.

A befektetési politika alapelvei a következők:

- **Jogszabályi és szabályzati megfelelés:** a Pénztár befektetéseinél, valamint a befektetési elvek meghatározásánál köteles betartani a mindenkor hatályos jogszabályok rendelkezéseit
- **Összhang a Pénztár céljaival, szabályzataival:** a befektetési politikának összhangban kell lennie a Pénztár céljaival, szabályzataival, vezető szerveinek döntéseivel
- **Függetlenség:** A pénztártagok az Igazgatótanács útján, kizárólag a jogszabályok által meghatározott elvek és keretszabályok által befolyásolva, szabadon, az elvárható legnagyobb gondossággal maguk alakítják ki a nyugdíjpénztár befektetési politikáját és a végrehajtás szabályait. A befektetésekkel kapcsolatos döntések kialakításánál, a vagyonnevelés során az igazgatótanács kizárólag a pénztártagok, és a Pénztár érdekeit tarthatja szem előtt, sem a munkáltatói tagok, sem adományozók, sem pedig a Pénztár érdekkörén kívül eső egyéb szempontok nem irányíthatják és befolyásolhatják a befektetési, vagyonnevelési döntéseket.
- **Tudatos kockázatkezelés:** A pénztári befektetéseknek összhangban kell lennie a pénztár rövid lejáratú (éven belüli) és hosszú távú (éven túli) kötelezettségeivel, fenntartva a Pénztár folyamatos fizetőképességét.

A Pénztár törekszik arra, hogy diverzifikációval csökkentse befektetési tevékenysége kockázatát. Ennek megfelelően a befektetéseket - a fedezeti ügyletek kivételével – a Pénztár úgy alakítja ki, hogy az egyes befektetések hozama a lehető legkisebb mértékben függjön más befektetések hozamától. A Pénztár a befektetéseket az egyes portfólió osztályokon belül befektetési formánként, kibocsátónként, eszköztípusonként megosztja.

A Pénztár több, egymástól független vagyonnevelő megbízásával-, valamint több kereskedési partner bevonásával és a Befektetési Politika kockázatkezelést elősegítő allokációs szabályaival kerüli el, hogy befektetési üzletmenetében akár a befektetési formák, akár a befektetési közvetítők tekintetében egyoldalú kockázati függőség alakuljon ki.

Ennek a kockázatmegosztásnak egyik eszköze az ingatlanbefektetés. Az ingatlanbefektetések stratégiai célja a csökkenő hozamú kötvényeknél magasabb hozam elérése, a magasabb diverzifikációjú portfólió kialakítása és az ingatlanpiac területén tapasztalható eltérő gazdasági ciklusból adódó előnyök kiaknázása.

- **Non-profit működés:** A Pénztár gazdálkodásának és a pénztárvagyon befektetésének eredményét sem osztalék, sem részesedés formájában nem fizetheti ki, azt csak az alaptevékenység érdekében, illetve a szolgáltatások fedezetének növelésére használhatja fel.

3.3 A befektetési politika meghatározása, portfóliók, befektetési eszközök

A Pénztár a befektetett eszközeit (portfólióját) úgy csoportosítja, hogy a függő, fedezeti (ezen belül a klasszikus-, kiegyensúlyozott-, növekedési portfólió és a szolgáltatási tartalék), működési és likviditási tartalékok eszközei befektetésének eredményei elkülönítetten megállapíthatók legyenek. A Pénztár a befektetések kormányrendeletben meghatározott szabályozási mértékeit a vonatkozó kormányrendeletnek megfelelően a befektetett eszközök

piaci értéke alapján állapítja meg. A Pénztár tartalékait kizárólag jelen befektetési politikában meghatározott befektetési formákba fektetheti be, illetve eszközeit ilyen befektetési formákban tarthatja.

A befektetési politika nem vonatkozik:

- a pénztár működtetésére és szolgáltatásainak nyújtására használt tárgyi eszközökre, valamint az ilyen tárgyi eszközök létrehozását, beszerzését szolgáló beruházásokra.
- a pénztár vagyonának befektetését, kezelését, ingatlanfejlesztését, ingatlanüzemeltetését, ingatlankezelését végző vagy adminisztrációs és nyilvántartási, járadékszolgáltatási, behajtási feladatait ellátó szervezetben lévő tulajdoni részesedésre.

A Pénztár befektetési politikája szempontjából az alábbi portfóliókat különbözteti meg ágazatonként megegyezően:

- Független tartalék
- Fedezeti tartalék – Klasszikus portfólió
- Fedezeti tartalék – Kiegyensúlyozott portfólió
- Fedezeti tartalék – Növekedési portfólió
- Szolgáltatási tartalék
- Működési tartalék
- Likviditási tartalék

A Pénztárnál megengedett befektetési eszközök a következők:

- ❖ házipénztár: forint- és valutapénztár,
- ❖ pénzforgalmi számla, vagyonkezelőnkénti befektetési HUF és deviza számlák,
- ❖ lekötött betét (betétszerződés): hitelintézeti betétszámlán lekötött pénzösszeg,
- ❖ hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok (kötvények):
  - magyar állampapír,
  - értékpapír, amelyben foglalt kötelezettségek teljesítéséért a magyar állam készfizető kezességét vállal,
  - külföldi állampapír,
  - értékpapír, amelyben foglalt kötelezettségek teljesítéséért külföldi állam készfizető kezességét vállal,
  - Magyarországon bejegyzett gazdálkodó szervezet által nyilvánosan forgalomba hozott kötvény,
  - külföldön bejegyzett gazdálkodó szervezet által nyilvánosan forgalomba hozott kötvény,
  - Magyarországon bejegyzett hitelintézet által nyilvánosan forgalomba hozott kötvény,
  - külföldön bejegyzett hitelintézet által nyilvánosan forgalomba hozott kötvény,
  - magyarországi helyi önkormányzat által nyilvánosan forgalomba hozott kötvény,
  - külföldi önkormányzat által nyilvánosan forgalomba hozott kötvény,

- ❖ részvények:
  - a Budapest Értéktőzsdére vagy más elismert értékpapírpiacon bevezetett Magyarországon nyilvánosan forgalomba hozott részvény,
  - Magyarországon kibocsátott, nyilvánosan forgalomba hozott részvény, melynek kibocsátója kötelezettséget vállalt az általa adott értékpapír fél éven belüli, bármely tőzsdére vagy elismert értékpapírpiacon történő bevezetésére, és a bevezetésnek nincs törvényi vagy egyéb akadálya, vagy olyan részvény, amelyre a vételt megelőző 30 napon belül folyamatosan legalább két befektetési szolgáltató nyilvános módon visszavonhatatlan vételi kötelezettséget jelentő árfolyamot tesz közzé,
  - tőzsdére, vagy más elismert értékpapírpiacon bevezetett, külföldön kibocsátott, nyilvánosan forgalomba hozott részvény,
  - külföldön kibocsátott, nyilvánosan forgalomba hozott részvény, melynek kibocsátója kötelezettséget vállalt az általa adott értékpapír fél éven belüli, bármely tőzsdére vagy elismert értékpapírpiacon történő bevezetésére, és a bevezetésnek nincs törvényi vagy egyéb akadálya, vagy olyan részvény, amelyre a vételt megelőző 30 napon belül folyamatosan legalább két befektetési szolgáltató nyilvános módon visszavonhatatlan vételi kötelezettséget jelentő árfolyamon tesz közzé,
- ❖ befektetési jegyek, illetve egyéb kollektív befektetési értékpapír:
  - Magyarországon bejegyzett befektetési alap befektetési jegye, ideértve az ingatlan befektetési alapot is,
  - külföldön bejegyzett befektetési alap befektetési jegye, ideértve az ingatlan befektetési alapot is,
  - egyéb kollektív befektetési értékpapír
- ❖ jelzáloglevél
  - Magyarországon bejegyzett jelzálog-hitelintézet által kibocsátott, nyilvánosan forgalomba hozott jelzáloglevél,
  - külföldön bejegyzett jelzálog-hitelintézet által kibocsátott, nyilvánosan forgalomba hozott jelzáloglevél,
- ❖ határidős ügyletek,
- ❖ opciós ügyletek
- ❖ ingatlan,
- ❖ értékpapír-kölcsönzési ügyletből származó követelések,
- ❖ kockázati tőkealapjegy,
- ❖ repó (fordított repó) ügyletek,
- ❖ swap ügyletek,
- ❖ egyéb, tőzsdén vagy más szabályozott piacon jegyzett értékpapír.
- ❖ tagi kölcsön

3.3.1 Kockázatvállaló képesség, eszközallokáció

Függő-, Szolgáltatási-, Működési- és a Likviditási tartalék eszközallokációja:

Eszközcsoport	Minimum	Maximum	Cél

Hazai állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei, repo, betét, számlaegyenleg	90%		100%		100%
Külföldi állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		0%		0%
Hazai részvények vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		10%		0%
Külföldi részvények vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%	0%	5%	10%	0%
Ingatlanok vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		0%		0%

Klasszikus portfólió eszközallokációja:

Eszközcsoport	Minimum		Maximum		Cél
Hazai állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei, repo, tagi kölcsön ¹ , betét, számlaegyenleg	90%		100%		100%
Külföldi állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		0%		0%
Hazai részvények vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		10%		0%
Külföldi részvények vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%	0%	5%	10%	0%
Ingatlanok vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		0%		0%

Kiegészítő portfólió eszközallokációja:

Eszközcsoport	Minimum		Maximum		Cél
Hazai állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei, repo, tagi kölcsön, betét, számlaegyenleg	50%		90%		67%
Külföldi állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		20% ²		0%
Hazai részvények vagy ilyen eszközöket	0%	10%	40%	40%	6,75%

¹ Csak önkéntes ágazat

tartalmazó befektetési alapok jegyei					
Külföldi részvények vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		20% ²		18,25%
Ingatlanok vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		10%		8%

² E két eszközcsoport együttes maximális limit 20%

Növekedési portfólió eszközallokációja:

Eszközcsoport	Minimum		Maximum		Cél
Hazai állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei, repo, tagi kölcsön, betét, számlaegyenleg	15%		60%*		46%
Külföldi állampapírok, egyéb hitelpapírok, vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		35% ⁴		0%
Hazai részvények vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	5%*		75%		17,75%
Külföldi részvények vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%	40%*	35% ⁴	75%	32,25%
Ingatlanok vagy ilyen eszközöket tartalmazó befektetési alapok jegyei	0%		10%		4%

* Az alábbi változásokkal értendő:

2010.01.01-től 2011.06.29-ig a részvényeszközök összesített minimum szintje 20%, hazai részvények minimum szintje 0%, hazai állampapírok, egyéb hitelpapírok maximális szintje 80%.

⁴ E két eszközcsoport együttes maximális limit 35%

Kockázatok:

A befektetési eszközök értékének megváltozásából eredő kockázat:

A gazdasági és politikai környezetben, a jegybankok monetáris politikájában, a kibocsátók és bankbetétet elfogadó hitelintézetek üzleti tevékenységében, a kibocsátók és bankbetétet elfogadó hitelintézetek fizetőképességében és annak megítélésében, a kereslet-kínálat viszonyában bekövetkező változások hatására a befektetési eszközök piaci árfolyama ingadozhat. Az árfolyam-ingadozások hatását a vagyionkezelő a portfóliók diverzifikálásával, az egyes eszközcsoportok (kötvények és részvények) közötti átcsoportosítással, illetve határidős ügyletkötésekkel csökkentheti, de nem tudja teljesen kiküszöbölni, ezért

előfordulhat, hogy a portfóliók értéke egyes időszakokban csökken. Az egyes országok kormányai hozhatnak olyan intézkedéseket (pl. adóterhek emelése, profit repatriálás korlátozása, stb.), amelyek a portfóliókra kedvezőtlen hatást gyakorolnak.

Hitelkockázat

Az egyes befektetési eszközök, így különösen a bankbetétek, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, részvények és tőzsdén kívüli forgalomban szereplő származtatott eszközök esetében a kibocsátók esetleges csődje a portfóliókban szereplő ezen eszközök piaci értékének összeomlásához, illetve akár teljes megszűnéséhez vezethet, amely a portfóliók értékének csökkenéséhez vezethet.

Likviditási kockázat

Bizonyos értékpapírok, befektetési eszközök likviditása alatta marad a kívánatosnak, azaz viszonylag nehéz rájuk vevőt/eladót találni. Ennek következménye, hogy a portfóliókban lévő egyes értékpapírok értékesítése, illetve adott esetben bizonyos értékpapírok beszerzése nehézségekbe ütközhet.

Devizaárfolyam kockázat

A portfóliók befektetéseinek egy része külföldi devizában kibocsátott eszköz is lehet. Ezen értékpapírok forintban kiszámított értéke függ a forint és az adott deviza árfolyamának változásától. A vagyonkezelő a portfóliók devizapozícióiból eredő devizaárfolyam-kockázatot nem kívánja folyamatosan teljes mértékben kiküszöbölni (fedezni), emiatt a kedvezőtlen irányú devizaárfolyam-változások mérsékelhetik a portfóliók értékét.

Származtatott ügyletekkel kapcsolatban felmerülő nemteljesítési kockázat

A portfóliókban lévő származtatott ügyletek megkötésében részt vevő üzleti partnerek fizetőképességében, illetve gazdálkodásában beállt kedvezőtlen változás hátrányosan befolyásolhatja a származtatott ügyleteken képződő nyereség portfólióknak történő kifizetését.

Közvetlen ingatlanbefektetések kockázata

Ingatlanbefektetés is hordoz gazdasági, szabályozási, politikai, befektetési és üzemeltetési kockázatokat. Az ingatlanbefektetések értéke mind rövid, mind hosszútávon ingadozhat, ciklikusan viselkedhet. A gazdasági kockázatok közül kiemelendők a gazdasági növekedéssel, a banki hitelezési politikákkal, a devizaárfolyamokkal kapcsolatos bizonytalanságok. Az üzemeltetés eredményessége a bérbeadástól-, illetve az üzemeltetés hatékonyságától függ.

A nyugdíjpénztárakat és a befektetőket érintő adószabályok esetleges kedvezőtlen irányú megváltozása

A jövőben a pénztárakat, illetve a pénztártagokat érintő adószabályok esetleg kedvezőtlen irányban is változhatnak (adóemelés, adó bevezetése, adókedvezmény csökkentése illetve eltörlése), ami miatt a portfóliókat, illetve a pénztártagokat a jelenleginél magasabb adó terhelheti. Előfordulhat, hogy a portfóliók – a befektetésekből származó jövedelmek után - olyan adók megfizetésére kényszerülnek, amelyekre a vagyonkezelő a befektetés megszerzésekor nem számított, ezért a befektetés megszerzéséről hozott döntése során nem vett figyelembe.

A felsorolt kockázatok a különböző választható portfóliókat eltérő mértékben érintik.

A **Klasszikus Portfólió** esetében meghatározóak a gazdasági és politikai környezetben, a jegybankok monetáris politikájában bekövetkező változások, melyek a piaci kamatlábakra

gyakorolt hatásukon keresztül befolyásolhatják a fix kamatozású hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok árfolyamának alakulását. Kisebb jelentőségűek a tőzsdei kibocsátókhoz köthető kockázatok, illetve a devizapozíciókból eredő kockázatok és a származtatott ügyletekkel kapcsolatban felmerülő nemteljesítési kockázatok.

A **Kiegyensúlyozott Portfólió** esetében a magasabb részvényhányaddal párhuzamosan nő a tőzsdei kibocsátókhoz köthető kockázatok szerepe, emellett jelen vannak a fix kamatozású állampapírokhoz köthető kockázati tényezők, valamint a nyitott devizapozíciókhoz és a származtatott ügyletekhez köthető nemteljesítési kockázatok is.

A **Növekedési Portfólió** esetében meghatározóak a tőzsdei kibocsátók üzleti tevékenységéhez köthető kockázati faktorok, valamint a részvényárfolyamok alakulását befolyásoló makrogazdasági folyamatokban rejlő kockázatok. Emellett felmerülhet a nyitott devizapozíciók miatti árfolyamkockázat, illetve a származtatott ügyletek nemteljesítési kockázata is.

3.3.2 Referencia index

Referencia index a kezelt portfólió jellemző összetételét tükröző tőkepiaci index vagy több tőkepiaci index kombinációja, melynek adott időszak alatti változása összehasonlítható a kezelt portfólió adott időszak alatti, az adott portfólióval kapcsolatos pénzáramlást figyelembe vevő vagyonekezelői hozamrátaival.

A Pénztár által használt referencia indexek a következők:

RMAX	Egy évnél rövidebb futamidejű, belföldi kibocsátású állampapírok árfolyamának változását mutató index
MAX	Egy évnél hosszabb futamidejű, belföldi kibocsátású állampapírok árfolyamának változását mutató index
BUX	A Budapesti Értéktőzsde legjelentősebb értékpapírjainak árfolyamváltozását mutató index
CETOP20	Közép-európai régió 20 legjelentősebb értékpapírjainak árfolyamváltozását mutató index
MSCI EMU (Net)	EMU régió értékpapírjainak árfolyamváltozását mutató index
MSCI World (Developed, Net)	Globális nemzetközi értékpapírok árfolyamváltozását mutató index, mely a világ fejlett piacait foglalja magába
MSCI EM (Net)	Fejlődő piaci régió értékpapírjainak árfolyamváltozását mutató index
BIX	BAMOSZ ingatlanalapok árfolyamváltozását mutató index

A nemzetközi (devizában nyilvántartott) indexek értékének meghatározása a devizaárfolyamok figyelembevételével történik.

Függő-, Szolgáltatási-, Működési- és a Likviditási tartalékban:

100% RMAX

Klasszikus portfólióban:

20% RMAX + 80% MAX

Kiegyensúlyozott portfolióban:

13% RMAX + 54% MAX + 5% BUX + 7% CETOP20 (HUF) + 5% MSCI EMU(HUF) + 4% MSCI WORLD (HUF) + 4% MSCI Emerging Market(HUF) + 8% BIX

Növekedési portfolióban:

9% RMAX + 37% MAX + 13,5% BUX + 17% CETOP20 (HUF) + 8,5% MSCI EMU(HUF) + 6% MSCI WORLD (HUF) + 5% MSCI Emerging Market(HUF) + 4% BIX

A teljes Pénztári Ágazatokra vonatkozó referencia indexet negyedévente az egyes Pénztári portfoliók referencia indexeiből súlyozott számtani átlagszámítással, a portfoliók negyedév eleji és negyedév végi eszközértékeiből számított számtani átlagokkal súlyozva kell kiszámolni.

3.4 A választható portfoliókra vonatkozó prudenciális elvárások, befektetési előírások

Klasszikus portfólióra vonatkozó elvárások, előírások:

A Klasszikus portfólió esetében olyan rövid távú, elsősorban pénzpiaci portfóliót kell kialakítani, amely alacsony veszteségkockázatot és megfelelő likviditást biztosít. A Klasszikus portfóliónál kerülni kell az olyan befektetési instrumentumokat, amelyek esetében a termék jellege, futamideje, kockázati szintje, előzménye, piacának sajátosságai folytán a rövidtávon belüli, veszteség nélküli likvidálás bizonytalan. A Klasszikus portfólió esetében fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a kötelezettségállomány és a befektetések devizakitettsége összhangban legyen.

A Klasszikus portfólióban közvetlen és közvetett ingatlanbefektetések nem helyezhetők el.

A portfólióban a részvények, részvénybefektetésen alapuló befektetési instrumentumok aránya a befektetett eszközök 10 százalékát nem haladhatja meg.

Kiegyensúlyozott portfólióra vonatkozó elvárások, előírások:

A Kiegyensúlyozott portfólió esetében olyan középtávú, vegyes befektetési portfóliót kell kialakítani, amely mérsékelt kockáztvállalás mellett megfelelő hozamot biztosít. A Kiegyensúlyozott portfóliónál elsősorban az olyan befektetési instrumentumokat kell alkalmazni, amelyek hozamelőnye várhatóan a befektetést követő 10 éven belül jelentkezik.

A Kiegyensúlyozott portfólióban az ingatlanbefektetések (ingatlanok és ingatlanalapok) aránya a befektetett eszközök 10 százalékát nem haladhatja meg

A portfólióban a részvények, részvénybefektetésen alapuló befektetési instrumentumok aránya a befektetett eszközök 40 százalékát nem haladhatja meg, ugyanakkor 10 százalékát el kell érnie.

Növekedési portfólióra vonatkozó elvárások, előírások:

A Növekedési portfólió esetében olyan hosszú távú, dinamikus befektetési portfóliót kell kialakítani, amely magasabb hozam-kockázati profilú eszközök bevonásával, a pénztár által vállalható kockázat mellett, a lehető legmagasabb hozamot biztosítja. A befektetési portfólió

kialakítása és kezelése során a hosszú távú szemlélet melletti hozammaximalizálásra kell törekedni.

A Növekedési portfólióban az ingatlanbefektetések (ingatlanok és ingatlanalapok) aránya a befektetett eszközök 10 százalékát nem haladhatja meg.

A portfólióban a részvények, részvénybefektetésen alapuló befektetési instrumentumok arányának 2011 június 30-tól a befektetett eszközök 40 százalékát meg kell haladnia.

3.5 Ingatlanokkal kapcsolatos Pénztári stratégia, ingatlanbefektetési szabályok

A Pénztár számára az ingatlanbefektetések egy újabb diverzifikációs eszközt biztosítanak a kiegyenlített hozamok eléréséhez. Az ingatlan piac sajátossága, hogy a gazdaság más szektoraival általában ellentétes mozgású, így ennek a befektetés résznek hozam kiegyenlítő hatása lehet.

Az ingatlan befektetésektől a Pénztár magasabb hozamot vár el hosszabb távon, mint a kötvény befektetésektől. Az ingatlan portfólió kialakítása során fontos szempont a diverzifikáció.

A pénztár az ingatlan megvásárlásakor a döntést megalapozó előzetes tervezetet készít, amely tartalmazza a várható költségeket, a megtérülést, valamint az ingatlan hasznosítására vonatkozó terveket. Az igazgatótanács az ingatlan vásárlásáról, értékesítéséről, valamint más jelentős eseményről a soron következő közgyűlést tájékoztatja.

Az ingatlanok értékelésével a pénztárnak ingatlanértékelő személyt vagy szervezetet kell megbízni, melyeknek feladata a pénztár tulajdonában lévő ingatlanok értékének rendszeres megállapítása.

Az ingatlanértékelő feladatai:

- meghatározza az ingatlan megvásárlásakor a kifizethető legmagasabb összeget,
- meghatározza az ingatlan eladásakor az elfogadható legalacsonyabb összeget,
- meghatározza a pénztár tulajdonában álló ingatlanok forgalmi értékét évente legalább egyszer, az éves pénztári beszámoló fordulónapjára vonatkozóan,
- meghatározza az építés, fejlesztés alatt álló ingatlanok értékét, egyúttal ellenőrzi a kivitelezési, hasznosítási terv teljesítését,
- meghatározza bérbeadás esetén, az elfogadható legkisebb bérleti díjat,
- ellenőrizhető módon feltünteti a felhasznált adatokat és azok forrását, valamint jelzi, ha valamely, az ingatlan értékelését befolyásoló körülmény megítéléséhez szükséges információhoz nem fér hozzá,
- részletesen és ellenőrizhető módon bemutatja az értékelési módszertan lépéseit és az elvégzett számításokat,
- ismerteti az ingatlanra vonatkozó, ingatlan-nyilvántartásban szereplő leírást (ideértve a még be nem jegyzett, széljegyként feltüntetett beadványok tartalmát), az ingatlan földrajzi és gazdasági környezetét, valamint - adatokkal alátámasztva - az ingatlanpiaci körülményeket,
- ismerteti az ingatlan műszaki jellemzőit,
- mellékletként becsatolja az ingatlan-nyilvántartásban szereplő leírás harminc napnál nem régebbi, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 68. §-ának megfelelő hiteles másolatát, mindazon megállapodások, okiratok másolatát, amelyek

az ingatlan jogi helyzetének megítéléséhez szükségesek, illetve amelyek az ingatlanértékelés során figyelembevételre kerültek, tekintet nélkül arra, hogy azok az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapját képezték-e,

- az ingatlan vásárlásakor, valamint értékelésekor az ingatlanértékelő köteles az ingatlan tehermentességét ellenőrizni,
- az éves beszámoló elfogadását megelőzően beszámol a pénztár közgyűlésének a pénztár tulajdonában álló, valamint év közben vásárolt, illetve eladott ingatlanokról, azok értékéről, hasznosításáról, valamint az ingatlanbefektetéseken elért hozam alakulásáról.

A pénztár tulajdonában lévő ingatlanok értékelése történhet:

- piaci összehasonlításon alapuló módszerrel,
- hozamszámításon alapuló módszerrel, vagy
- újraelőállítási költségen alapuló módszerrel.

A pénztár ingatlan adásvételére és bérbeadására vonatkozó szabályok:

- ingatlan megvásárlásakor a vételár nem haladhatja meg az ingatlanértékelő által meghatározott, ingatlanért kifizethető legmagasabb összeget,
- ingatlan értékesítése esetén az eladási ár nem lehet kevesebb, mint az ingatlanértékelő által megállapított legalacsonyabb összeg,
- az ingatlan bérbeadásakor a bérleti díj nem lehet kevesebb, mint az ingatlanértékelő által megállapított legkisebb bérleti díj.

3.6 A befektetési politika meghatározásának, teljesülése értékelésének és módosításának feltételei

A Befektetési Politika meghatározása, értékelése és módosítása az Igazgatótanács feladata. E folyamatban a Pénztár Igazgatótanácsa, befektetési vezetője, befektetési területen dolgozó portfólió kezelői és külső vagyonkezelői vesznek részt.

A Befektetési Politikára a befektetési területen dolgozó portfólió kezelőkkel és a külső vagyonkezelőkkel történő egyeztetés után a befektetési vezető tesz javaslatot.

A befektetési politika megvalósulását a befektetési vezető folyamatosan nyomon követi, erről az igazgatótanácsai üléseken tájékoztatást nyújt.

A befektetési vezető folyamatosan figyelemmel kíséri a piaci tendenciákat, és szükség esetén a Pénztár befektetési területen dolgozó portfólió kezelőivel és a külső vagyonkezelőkkel történt egyeztetés után javaslatot tesz az Igazgatótanácsnak a Befektetési Politika módosítására. A módosítást kezdeményezheti a Közgyűlés, Igazgatótanács és a befektetési vezető.

Az Igazgatótanács a Pénztár legkésőbb az éves beszámolóját tárgyaló ülésén áttekinti a Pénztár érvényben lévő befektetési politikáját és határoz a befektetési politika fenntartása vagy módosítása kérdésében. Erről a soron következő küldöttközgyűlést tájékoztatni kell.

A Pénztár az éves beszámoló kiegészítő mellékletében köteles beszámolni a tárgyévvel kapcsolatos befektetési politikáról, annak teljesítéséről, illetve a befektetési politikával kapcsolatos jövőbeni elképzeléseiről.

A Pénztár az aktuális befektetési politikájának tartalmi kivonatát a pénztárba belépni kívánó magánszeméllyel ismerteti, illetve a pénztártag kérésére, a Pénztár szabályzataiban meghatározott módon ismerteti.

3.7 A befektetési tevékenység végrehajtásában résztvevő pénztári tisztségviselők, alkalmazottak, szolgáltatók feladatai, ellenőrzésük, és a beavatkozás feltételei

A Pénztár befektetési tevékenységének végrehajtásában, ellenőrzésében az Igazgatótanács, Ellenőrző Bizottság, ügyvezető, befektetési vezető, befektetési területen dolgozó alkalmazottak, aktuárius, könyvvizsgáló, belső ellenőr, Vagyonkezelők és a Letétkezelő vesz részt.

A pénztár befektetési tevékenységében résztvevők feladataira a jogszabályok, belső szabályzatok, a Felekkel kötött szerződések, valamint jelen Befektetési Politikában leírtak az irányadók.

Igazgatótanács feladata:

- dönt a vagyonkezelés módjáról, vagyonkezelő(k)- és a letétkezelő kiválasztásáról
- folyamatosan figyelemmel kíséri a befektetési tevékenységet
- folyamatosan ellenőrzi, hogy a Pénztár befektetési tevékenysége összhangban van-e a jogszabályi előírásokkal, Pénztár szabályzataival, döntéshozó szerveinek döntéseivel
- meghozza a Pénztár „stratégiai” részvénybefektetéseivel (Pénztárunk nagyobb munkáltatóiban szerzett tulajdonrészek pl. MVM, Vértesi Erőmű, Bakonyi Erőmű, Mátrai Erőmű, Émász, Elmű) kapcsolatos befektetési döntéseket

Ellenőrző Bizottság feladata:

- munkaterve szerint ellenőrzi a Pénztár befektetési tevékenységét. Amennyiben szabálytalanságot tapasztal, a jogszabályi-, belső szabályzati előírásoknak megfelelően lépéseket fogatosít: haladéktalanul jelzi a hibákat, majd ellenőrzi a problémák kijavítását.

Belső ellenőr feladata:

- rendszeres időközönként ellenőrzi a befektetési tevékenységet, befektetési politikát és annak betartását. Tapasztalatairól tájékoztatást ad a Pénztár Igazgatótanácsnak és az Ellenőrző Bizottságnak.

Könyvvizsgáló, aktuárius feladata:

- jogszabályban, belső szabályzatokban rögzített kötelezettségei alapján végzi a befektetések ellenőrzését

Befektetési területen dolgozó alkalmazottak feladata:

- munkaköri leírásuk- és a befektetési vezető utasításainak megfelelően végzik e tevékenységgel kapcsolatos feladataikat

Befektetési vezető feladata:

- folyamatosan felügyeli és irányítja (saját vagyonkezelés esetén) a Pénztár befektetési tevékenységét, biztosítja a jogszabályi-és belső szabályzati előírások, külső

szerveződések betartását, a döntéshozó szervek döntéseinek végrehajtását - indokolt esetben gyakorolja a Pénztár beavatkozási jogát

- javaslatot tesz a Pénztár Befektetési politikájára, annak módosítására
- negyedévente és évente írásban tájékoztatja az Igazgatótanácsot a befektetési tevékenységről, az elért hozamokról, és a befektetési politika megvalósulásáról
- az Igazgatótanács utasítása szerint javaslatot dolgoz ki a Vagyonkezelők, Letétkezelő kiválasztására,
- közreműködik a Letétkezelővel és Vagyonkezelőkkel kötendő szerződés előkészítésében
- folyamatosan kapcsolatot tart a Vagyonkezelőkkel, Letétkezelővel (együtt Szolgáltatók) és gondoskodik a Szolgáltatók által a Pénztár részére szolgáltatott információk átvételéről, feldolgozásáról illetve a Szolgáltatók részére szükséges információk átadásáról

Vagyonkezelő feladata:

A Vagyonkezelő feladatát a vonatkozó jogszabályok, a befektetési politika és a vagyonkezelési szerződés határozza meg.

- gondoskodik a kezelésbe átvett pénztárvagyon rendeletben meghatározott elvek és befektetési politika szerinti hasznosításáról és újra befektetéséről
- a pénztár által megfogalmazott Befektetési Politika, illetve a vagyonkezelőre bízott portfólióra vonatkozó vagyonkezelési irányelvek kereteit figyelembe véve meghatározza kezelésébe átadott pénztárvagyon befektetéseinek összetételét és lejáratait
- szervezi és irányítja a kezelésébe adott pénztárvagyon befektetési ügyleit
- vezeti a vagyonkezelésbe átadott befektetett pénztári eszközök nyilvántartását
- a vagyonkezelési szerződésben meghatározott formában, tartalommal és időpontban tájékoztatást nyújt a Pénztár számára
- együttműködik a Letétkezelővel a háromoldalú eljárási rendben foglaltak szerint

Letétkezelő feladata:

A Letétkezelő feladatát a vonatkozó jogszabályok, a befektetési politika és a letétkezelési szerződés határozza meg.

- vagyonkezelőnként és portfólióként befektetési számlákat vezet a pénztár javára, ideértve a Pénztár saját befektetési tevékenységét
- vagyonkezelőnként értékpapírszámlákat és értékpapír letéti számlákat vezet a Pénztár javára, úgy, hogy választható portfóliós rendszer működtetésére tekintettel az értékpapírszámlákon és a letéti számlákon lévő értékpapír-állomány portfóliókénti részletezésben megállapítható legyen
- ellátja a letéti őrzéssel kapcsolatos teendőket □
- ellátja a pénztár tulajdonában levő, nyomdai úton előállított értékpapírok letétkezelését
- beszedi a pénztár értékpapírszámláján, értékpapír letéti számláján nyilvántartott értékpapírok után járó hozadékot és egyéb járandóságokat

- elvégzi a befektetett pénztári eszközök piaci értékének meghatározását
- ellenőrzi a pénztári befektetésekre vonatkozó jogszabályi-, vagyongazdálkodási szerződésben leírt- és a Befektetési Politikában foglalt előírások betartását
- elszámolja és nyilvántartja az értékpapír ügyleteket, amelynek révén összeveti a befektetési számlán történt pénzforgalmi mozgásokat az értékpapír állomány változásával
- a Pénztár által adott felhatalmazás alapján eljár a Pénztár tulajdonosi jogai gyakorlásának a biztosítása érdekében a letétkezelésben lévő értékpapírok vonatkozásában
- ellenjegyzi az ingatlanokra vonatkozó adásvételi szerződéseket és az ingatlanértékelő megbízásához szükséges szerződést
- elvégzi az elszámolóegységek számának és árfolyamának megállapítását
- amennyiben a Letétkezelő valamely megbízást jogszabályba ütközőnek ítél, köteles azt visszautasítani
- a letétkezelési szerződésben meghatározott formában, tartalommal és időpontban tájékoztatást nyújt a Pénztár számára
- együttműködik a Vagyonkezelőkkel a háromoldalú eljárási rendben foglaltak szerint

A Pénztár indokolt esetben – a befektetési vezető által - jogosult a befektetési folyamatba beavatkozni. A Pénztár beavatkozásának módja függ a beavatkozást kiváltó ok súlyától. A beavatkozás lehetőségét, módját és feltételeit a szolgáltatókkal kötött szerződésekben rögzíteni kell.

3.8 Befektetéssel foglalkozó alkalmazottak, letétkezelő, vagyongazdálkodó(k) kiválasztásának, tevékenysége értékelésének, díjazásának irányelvei

A Pénztár befektetésekkel foglalkozó alkalmazottai, Vagyonkezelő(k) és a Letétkezelő kiválasztása nyílt pályázat útján, a jogszabályi- és belső szabályzati előírások és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete előírásai és ajánlásai szerint történik. A Pénztár befektetési tevékenységében valamennyi résztvevő kiválasztásakor elsőrendű cél, hogy a résztvevők munkájukkal a leghatékonyabb módon valósítsák meg a Befektetési Politikában leírt célokat, a pénztári tagság, a Pénztár igényeinek figyelembe vételével.

A Pénztárnak a befektetési tevékenységében résztvevők díjazását úgy kell kialakítani, hogy munkájukat ösztönözze a Befektetési Politikában lefektetett célok, jogszabályok, szerződések előírásainak teljesítésében.

Befektetési vezető

A Pénztár a befektetések irányítására olyan büntetlen előéletű, értékpapír-forgalmazói vizsgával rendelkező, vele munkaviszonyban álló személyt alkalmaz, aki szakirányú felsőfokú végzettséggel és legalább 2 év szakmai gyakorlattal rendelkezik, valamint megfelel a vonatkozó jogszabályokban meghatározott feltételeknek. A befektetési vezető kiválasztásáról, tevékenysége értékeléséről, díjazásáról a Pénztár munkáltatói jogokat gyakorló ügyvezetője dönt.

Befektetéssel foglalkozó alkalmazottak

A befektetéssel foglalkozó alkalmazottak tevékenységét a befektetési vezető értékeli. Kiválasztásukról, díjazásukról a Pénztár munkáltatói jogokat gyakorló ügyvezetője dönt a befektetési vezető véleményének kikérése után.

Vagyonkezelő(k), letétkezelő

A Pénztár egyidejűleg legalább kettő vagyongazdálkodót alkalmaz, ettől az elvtől legfeljebb átmenetileg, hat hónapot meg nem haladó időtartamra térhet el.

A Pénztár vagyongazdálkodóinak kiválasztásánál a jogszabályi előírásokon túlmenően az alábbi irányelveket követi:

- befektetési stílus, filozófia, szakmai felkészültség, munkatársak fluktuációja
- befektetési folyamatok (szabályozottság, döntési mechanizmus, allokáció transzparenciája, kockázatkezelés fejlettsége, befektetési szolgáltatók kiválasztása, díjazása)
- szervezet felépítése, tulajdonosi háttér, számítástechnikai rendszer
- referenciák, vagyongazdálkodó eddigi működése (korábbi teljesítmény bemutatása, kezelt portfóliók összetétele, kockázati mutatószámok bemutatása, felügyeleti eljárások, büntetések, ügyfélvesztés)
- díjazás (mértéke, módszere, költségek elszámolása)

A Pénztár letétkezelőjének kiválasztásánál a jogszabályi előírásokon túlmenően az alábbi irányelveket követi:

- tulajdonosi háttér, tőkeellátottság,
- számítástechnikai rendszer, nyugdíjpénztári tapasztalat, referenciák
- szabályozottság (belső eljárási, ellenőrzési rend)
- díjazás (mértéke, módszere, költségek elszámolása)

A Pénztári Szolgáltatók tevékenységének értékelésében és ellenőrzésében a vonatkozó jogszabályok-, valamint belső szabályzatok alapján az alábbi személyek vesznek részt:

- befektetési vezető, befektetéssel foglalkozó alkalmazottak, belső ellenőr, Igazgatótanács, Ellenőrző Bizottság, könyvvizsgáló

A vagyongazdálkodóval és a letétkezelővel kötött szerződést az igazgatótanács minden évben, a tárgyév gazdálkodásának lezárásakor felülvizsgálja. A Pénztár igazgatótanácsa dönt a szerződések meghosszabbításáról vagy új pályázatok kiírásáról.

A vagyongazdálkodó és a letétkezelő tevékenysége értékelésének irányelve, a szerződésben vállalt kötelezettségek maradéktalan és magas színvonalú teljesítése.

A Pénztár a Szolgáltatók díjazásával kapcsolatosan fix díjas, sikerdíjas és vegyes módozatú szerződést is jogosult kötni. A Pénztár a vagyon nagyságának, összetételének megfelelő piacon elérhető jellemző díjat fizet – a mindenkor érvényes jogszabályi előírások maximális figyelembevételével.

4. Portfólió választás szabályai

4.1 Önkéntes nyugdíjpénztári tagok automatikus besorolása

Amennyiben az önkéntes nyugdíjpénztári tag nem él a 4.2 pontban leírt egyedi portfólióválasztási lehetőségével, úgy a Pénztár a tag egyéni számláját a kiegyensúlyozott portfólióba helyezi.

Amennyiben a Pénztárba újonnan belépő tagok a 4.2 pontban foglaltak szerint nem nyilatkoznak az egyedi portfólió választásról, akkor a fent leírt módon, azaz a Kiegyensúlyozott portfólióba kerülnek besorolásra.

4.2 Egyedi portfólió választás

Az önkéntes nyugdíjpénztári tag a 4.1. pont szerint meghatározott besorolástól, illetve az általa korábban választott portfóliótól eltérhet.

A pénztártagnak a Pénztár felé írásban nyilatkoznia kell az egyedi portfólióváltási igényéről. Az egyedi portfólióváltási igény nem vonható vissza. A Pénztár a portfólióváltást a pénztártag nyilatkozatában meghatározott fordulónapot követő 8 munkanapon belül hajtja végre. A pénztártag portfólióváltási igénye az előző portfólióváltástól számított 6 hónap elteltével teljesíthető. A nyilatkozatot a fordulónapot megelőző 10. munkanapig be kell nyújtani. Amennyiben a pénztártag a nyilatkozaton fordulónapot nem jelöl meg, akkor a Pénztár fordulónapként a nyilatkozat kézhezvételét követő 10. munkanapot tekinti, amennyiben a fordulónapon a pénztártagnak nincs "A pénztár által nyújtott szolgáltatások, valamint az átlépőkkel, kilépőkkel, nyugdíjszolgáltatást igénylőkkel és az elhunytak örökösével, kedvezményezettjeivel való elszámolás szabályai (ITÖ-31)" szabályzata szerinti kifizetési igénye folyamatban. Ha a pénztártagnak az előzőek szerint a fordulónapon folyamatban lévő kifizetési igénye van, úgy a portfólióváltás fordulónapjaként a kifizetési igény fordulónapját követő ötödik munkanapot kell tekinteni.

Portfólióváltásra vonatkozó igény kizárólag a Pénztár által erre a célra rendszeresített formanyomtatványon jelenthető be. A formanyomtatványt a Pénztár honlapján (www.vitnyp.hu) hozzáférhetővé teszi. A kitöltött formanyomtatványt postai úton, vagy személyesen, a Pénztár ügyfélszolgálatán (1072 Budapest, Nyár utca 12.) kell leadni.

A portfólióválasztási kérelmek beérkezési időpontjának a Pénztár által a formanyomtatványra helyezett érkeztető bélyegző dátumát kell tekinteni. Csak azok a nyilatkozatok tekinthetők átvettnek, amelyek a Pénztár irattárában fellelhetők, illetve amelynek Pénztár által történt átvételét a pénztártag dokumentummal (tértivevény vagy a Pénztár írásos átvételi elismerése) igazolni tudja.

A nyilatkozaton megjelölt fordulónapot megelőző 10 munkanapon belül beérkező váltási igényt a Pénztár a beérkezést követő 10. munkanappal, mint fordulónappal teljesíti.

Amennyiben a pénztártag a formanyomtatványon portfóliót nem jelöl meg, vagy ugyanazt a portfóliót jelöli meg, amelybe az egyéni számláján lévő összeg el van helyezve, választása olvashatatlan, nem egyértelmű megjelölést alkalmaz, nyilatkozatát nem írja alá a pénztártag egyéni számlakövetelésének megfelelő összeg az utolsó érvényes választása illetve besorolása szerinti portfólióban marad.

A Pénztár a tag részére a beérkezett portfólióváltási igényről legkésőbb a váltás fordulónapját megelőző 3. napig postai úton – tartalmilag és formailag helyesen kitöltött formanyomtatvány esetén – visszaigazolást, hibás, vagy aláírással nem hitelesített formanyomtatvány esetén elutasító értesítést küld.

A pénztártag egyéni számláján lévő egyenleg az egyes választható portfóliók között nem osztható meg, a tag egy adott időpontban csak egy portfóliót választhat az egyéni számlán lévő egyenlegének befektetése céljából.

4.3 Felelősségi szabályok

A pénztártag kötelessége:

- a Pénztár által küldött visszaigazolások áttekintése, ellenőrzése, esetleges észrevételeinek időben közlése a Pénztárral a kézhezvételt követő 10 napon belül,
- gondoskodni arról, hogy érvényes lakcíme és levelezési címe az Alapszabály 3.4.2.3 és 4.4.2.2 pont szerint a Pénztárnál írásban bejelentésre kerüljön.

Amennyiben a pénztártag ezeket elmulasztja, a Pénztár nem köteles a pénztártag eredeti szándékának megfelelő portfólióválasztást utólagosan lekönnyvelni, és mentesül az ezzel összefüggő kártérítési kötelezettség alól.

A Pénztár kötelessége:

- a Pénztár ügyfélszolgálatát, munkáltatói kapcsolattartóit folyamatosan tájékoztatni a választható portfóliós rendszerrel kapcsolatos eredményekről, változásokról, továbbá a tájékoztató dokumentumok, értékelések hozzáférhetőségéről,
- a tag portfólióválasztással / váltással kapcsolatos panaszigényét kivizsgáltatni, annak eredményéről a tagot tájékoztatni, és jogos reklamáció esetén a tag egyéni számláját ért esetleges veszteség alapján kártalanítani.

5. A rendszer működtetéséhez kapcsolódó számviteli, nyilvántartási és informatikai háttér

5.1 Számviteli nyilvántartásra vonatkozó szabályok

A Pénztár olyan nyilvántartásokat vezet, amely a választható portfóliós rendszer jogszabályok által előírt működtetéséhez szükséges számviteli és informatikai háttérrel biztosítja.

A Pénztár a befektetett eszközöket tartalmazó analitikus nyilvántartását a választható portfóliók szerinti megosztásra is tekintettel alakítja át. A befektetésekhez kapcsolódó hozambevételeket és költségeket választható portfóliónként elkülönítetten mutatja ki.

A Pénztár számviteli politikája keretében elkészíti a pénztártagok választása szerinti befektetési portfóliók hozamának és a befektetésekkel kapcsolatos költségeknek pénztártagonként elkülönített nyilvántartására vonatkozó szabályzatot.

5.2 Informatikai háttér

A Pénztár olyan informatikai háttér kialakításáról és működtetéséről gondoskodik, amely:

- lehetővé teszi a tagok portfólió választásának nyilvántartását, valamint portfólió váltására vonatkozó tagi rendelkezések folyamatos nyomon követését,
- biztosítja az egyes befektetési alszámlák, azokon keresztül az egyes befektetési portfóliók hozamának és a befektetésekkel kapcsolatos költségeknek választható portfóliónként és pénztártagonként történő elkülönített nyilvántartását,
- a könyvelés számára biztosítja a választható portfóliós rendszer jogszabály szerinti számviteli elszámolását lehetővé tevő adatokat,
- megfelel a jogszabályok által előírt adatbiztonsági és tartalmi előírásoknak.

6. A Választható Portfoliós Rendszer működtetése

A Pénztárba érkező befizetések beazonosításukig a Függő portfolióban kerülnek befektetésre.

A pénztártagok javára érkező befizetések a pénztártagi beazonosítást követően a pénztártag automatikus besorolása vagy egyéni választása szerinti választható portfolióba kerülnek, a 4. pontban leírt szabályoknak megfelelően.

Az egyes portfoliókra vonatkozó befektetési szabályok betartása a Vagyonkezelő, a szabályok betartásának ellenőrzése a befektetési vezető és a Letétkezelő feladata.

A Pénztár által rendelkezésre álló pénzeszközök befektetésre történő átadásának és befektetésből történő kivonásának részletes eljárási szabályait és a kapcsolódó adatszolgáltatás rendjét a Pénztár Pénzkezelési Szabályzata, valamint a Vagyonkezelővel és a Letétkezelővel kötött megbízási szerződések tartalmazzák.

6.1 A portfoliók közötti ügyletek eljárási szabályai

A portfoliók közti átvezetések során a befektetett eszközök a likviditási sorrendjük szerint kerülnek kiválasztásra és átvezetésre az aznapi eszközértéken, a befektetési politikában meghatározott eszközallokáció figyelembevételével. Az átvezetésről szóló döntést a befektetési vezető hozza meg, utasítva a vagyonkezelőt az átvezetés végrehajtására. Az átvezetés elszámolási folyamata a vagyonkezelő-letétkezelő és a Pénztár által kötött háromoldalú eljárási rendnek és a fentieknek megfelelően kerül véghezvitelre.

Az értékpapír-átvezetések során az átvezetési ár meg kell, hogy egyezzen az aznapi, jogszabályban rögzített módon megállapított piaci eszközértékkel. Portfoliók közötti átvezetésre csak az indokolt és szükséges mértékben lehet mód, az átvezetés nem irányulhat valamely portfolió tudatos előnyhöz juttatására.

7. A rendszer működtetési költségeinek, illetve a portfolióváltáshoz kapcsolódó költségek meghatározása

A rendszer bevezetéséhez kapcsolódó költségeket – informatikai és adminisztrációs fejlesztés – a Pénztár a működési tartalékból fedezi.

A portfolióválasztás adminisztrációs költségeinek fedezésére a Pénztár a portfoliót választó tagok számára – portfolióváltásonként – portfolióváltási díjat számít fel. A portfolióváltások kapcsán felmerülő adminisztrációs költségek, a portfoliót választó pénztártagok válaszleveleinek postaköltsége, a portfolióválasztó űrlapok feldolgozásával kapcsolatos élőmunka költsége, valamint a portfolióválasztások visszaigazolásának postaköltsége címén a Pénztár az egyéni számlakövetelés egy ezrelékének megfelelő összegű, de legfeljebb 2.000 forint díjat számol fel.

A pénztártagokat a rendszer 2008. október 1-jei indulásához kötődően többletköltség nem terheli.

A portfolióváltáshoz nevesíthető vagyonkezelési többletköltség nem kapcsolható.

8. A pénztártagok tájékoztatásának tartalma és szabályai

A Pénztár évente, legkésőbb a pénzügyi évet követő év március 15-ig internetes honlapján is nyilvánosságra hozza választható portfólióként a tárgyévi- és a 10 éves átlagos hozamrátáját

és referenciaindexét, valamint vagyonnövekedési mutatóit. A Pénztár ezen túlmenően eleget tesz a hatályos jogszabályokban előírt nyilvánosságra hozatali kötelezettségének.

A Pénztár köteles a pénztártag egyéni számlájának tárgyévi alakulásáról, valamint annak tárgyévi végi egyenlegéről számlaértéskítőt küldeni a pénztártag részére évente egy alkalommal, legkésőbb a tárgyévet követő év február 28.-áig.

A Pénztár a pénztártagoknak évente kiküldésre kerülő éves egyéni számlaértéskítő részeként a már korábban meghatározott kötelező elemeken felül közli

- a választható befektetési portfóliók közötti váltás címén az egyéni számláról levont összeget,
- a tag által választott befektetési portfólió(k) megnevezését,
- a tag tájékoztatása érdekében az egyes portfóliók tárgyévi- és 10 éves átlagos hozamrátáját és referencia indexét, valamint vagyonnövekedési mutatóját, a portfóliók közötti váltás módjával és annak költségeivel kapcsolatos tájékoztatást.

A Pénztár valamennyi új belépőnek belépéskor, illetve valamennyi meglévő pénztártagnak az éves egyéni számlaértéskítőhöz csatoltan eljuttatja aktuális tájékoztató anyagát, amely tartalmazza

- a választható portfóliós rendszer rövid ismertetését,
- az egyes választható portfóliókra vonatkozó befektetési politika rövid kivonatát, ezen belül az egyes portfóliók befektetési összetételére, kockázatára és referenciaindexére vonatkozó legfontosabb információkat.

A Pénztár jelen Szabályzatát, a tájékoztató anyag aktuális változatát, valamint a portfólióválasztó formanyomtatványt elhelyezi internetes honlapján.

9. A rendszer bevezetésének, szüneteltetésének, illetve megszüntetésének szabályai

A választható portfóliós rendszer bevezetésére, módosítására, megszüntetésére vonatkozó döntés, illetve a rendszer szabályait tartalmazó szabályzat elfogadása a pénztár közgyűlésének kizárólagos hatáskörébe tartozik. A választható portfóliós rendszer működtetése a Felügyelet erre vonatkozó engedélye birtokában kezdhető meg, folytatható, illetve módosítható. A rendszer működtetésének szüneteltetését, illetve folytatását a Felügyeletnek be kell jelenteni.

A választható portfóliós rendszer bevezetése 2008. október 1-jei indulónappal történik.

A rendszer indításának feltételei:

- a Küldöttközgyűlés döntése a rendszer bevezetéséről,
- jelen szabályzat Küldöttközgyűlés általi elfogadása,
- a választható portfóliós rendszer számviteli, nyilvántartási és informatikai háttérének kialakítása az indulás időpontjára,
- a Pénztár vagyongazdálkodóval és letétközvetítővel kötött szerződéseinek módosítása a választható portfóliós rendszer követelményeinek megfelelően,
- a Pénztár Befektetési Politikájának módosítása a választható portfóliós rendszer követelményeinek megfelelően.

- a tagok tájékoztatása és a rendszer indulását megelőző egyszeri portfólióválasztás lebonyolítása
- a rendszer bevezetéséhez szükséges PSZÁF engedély megszerzése.

9.1 Új portfólió bevezetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban

Új portfólió(k) létrehozását az Igazgatótanács vagy a Pénztár küldötte(i) kezdeményezhetik. Az Igazgatótanács, illetve a Pénztár küldöttei akkor javasolhatják új portfólió bevezetését, ha azt a pénztártagok 10 %-a, vagy az összesen legalább 5 milliárd Ft számlaköveteléssel rendelkező tagok csoportja erre igényt jelent be. A tagoktól érkező igényeket a Pénztár összesíti. Amennyiben a bevezetéshez szükséges feltételek teljesülnek, a Pénztár Igazgatótanácsa az új portfólió bevezetésének kérdését a soron következő Küldöttközgyűlés napirendjére tűzi. Új portfólió bevezetéséről a Küldöttközgyűlés határoz.

Új portfólió bevezetésére minden év január első napjával kerülhet sor.

A portfólió befektetési politikáját, eszközstruktúráját a Pénztár vagyongazdálkodójának és a Pénztár befektetések felügyeletével megbízott tisztségviselőjének közreműködésével a Pénztár ügyvezetője készíti elő, a javaslatot az Igazgatótanács hagyja jóvá. Az új portfólió létrehozásáról, továbbá a befektetési politikának az új portfólióra vonatkozó szabályokkal való módosításáról az Igazgatótanács előterjesztése alapján, a soron következő Küldöttközgyűlés határoz.

Új portfólió bevezetéséhez kapcsolódó portfólióváltás alkalmával az új portfóliót választó tagokkal szemben a Pénztár nem számol fel költséget.

9.2 Meglévő portfólió megszüntetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban

Portfólió megszüntetését az Igazgatótanács kezdeményezheti, amennyiben az adott portfólióban nyilvántartott vagyon értéke egy éves időtartamon átlagosan 100 millió Ft alá csökken. Az Igazgatótanács előterjesztése alapján a Pénztár Küldöttközgyűlése dönt a portfólió megszüntetéséről. A portfólió megszüntetésének fordulónapja december 31. lehet.

Portfólió megszüntetésekor a vagyonukat abba fektető pénztártagokat a Pénztár értesíti, felkínálva a fennmaradó portfóliók közötti választás lehetőségét. Amennyiben az így tájékoztatott pénztártag nem választ portfóliót, a Pénztár a kiegyensúlyozott portfólióba helyezi át vagyonát. Portfólió megszüntetéséből eredő kényszerű portfólióváltás esetén a Pénztár nem számol fel költséget.

A kiegyensúlyozott portfólió nem szüntethető meg.

9.3 A választható portfóliós rendszer szüneteltetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban

A választható portfóliós rendszer szüneteltetésére rendkívüli körülmények között kerülhet sor. Ilyen rendkívüli körülménynek minősül az, ha a kiegyensúlyozott portfólión kívüli portfóliókban lévő pénztártagok teljes pénztártagsághoz viszonyított aránya átlagosan 1 % alá, vagy az ugyanezen portfóliókban nyilvántartott összes vagyon értéke átlagosan 100 millió Ft alá csökken egy éves időtartamban. A szüneteltetés jelen pontban meghatározott feltételének bekövetkezése esetén a szüneteltetésről a Pénztár Igazgatótanácsa dönt.

A választható portfóliós rendszer szüneteltetése azt jelenti, hogy a Pénztár átmenetileg nem teszi lehetővé tagjai számára a portfólióváltást, továbbá a portfólióválasztást. Az új belépők a kiegyensúlyozott portfólióba kerülnek. A portfóliókból a tagsági viszony megszűnésével kapcsolatos pénzkivonást azonban korlátozni nem lehet.

A rendszer szüneteltetése a következő Küldöttközgyűlés időpontjáig tart, ahol a Pénztár Igazgatótanácsa beszámol a rendszer szüneteltetését kiváltó indokokról, és a Küldöttközgyűlés a következő határozatok egyikét hozza:

- a választható portfóliós rendszer működtetését megszünteti,
- a választható portfóliós rendszer működését az új helyzetnek megfelelően átalakítja,
- a választható portfóliós rendszer működését visszaállítja.

9.4 A választható portfóliós rendszer megszüntetésének szabályai az önkéntes nyugdíjpénztári ágazatban

A választható portfóliós rendszer megszüntetésére rendkívüli körülmények között kerülhet sor. Ilyen rendkívüli helyzetnek minősül, ha a kiegyensúlyozott portfólión kívüli portfóliókban lévő tagok teljes pénztártagsághoz viszonyított aránya átlagosan 1 % alá, vagy az ugyanezen portfóliókban nyilvántartott összes vagyon értéke átlagosan 100 millió Ft alá csökken egy éves időtartamban.

A választható portfóliós rendszer megszüntetésének a fenti pontban meghatározott feltételeinek bekövetkezése esetén a Pénztár Igazgatótanácsa a kérdést a soron következő Küldöttközgyűlés napirendjére tűzi. A rendszer megszüntetéséről és annak módjáról a Küldöttközgyűlés dönt.

10. Átmeneti rendelkezések

10.1 A pénztártagok portfólióválasztásának lebonyolítása

A pénztárba 2008. augusztus 31-éig beérkezett portfólióválasztó űrlapokat a Pénztár 2008. szeptember 15-ig feldolgozza.

A Pénztár a tagi portfólióválasztások és az automatikus portfólióba sorolások alapján a pénztártagok 2008. június 30.-ai egyéni számla egyenlegeit választható portfóliónként összesíti, és az összesített állományi adatok egy meghatározott részét, előzetes adatszolgáltatásként átadja a kiválasztott Vagyonkezelőknek 2008. szeptember 15-ig. Az aktuális egyéni számla egyenleg információkat a Pénztár folyamatosan korrigálja.

A Pénztár a portfólióválasztásokat 2008. szeptember 25-ig postai úton visszaigazolja a pénztártagoknak.

10.2 Informatikai, nyilvántartási és számviteli feladatok

A választható portfóliós rendszer kezelésére fejlesztett pénztári informatikai rendszer tagi portfólióválasztások rögzítését biztosító fejlesztés rendszerbe állítását a Pénztár 2008. július 1-jéig megvalósítja.

A teljes választható portfóliós rendszer kezelésére alkalmassá tett informatikai rendszer élesbe állítása 2008. szeptember 15-éig megvalósul. Ezen időponttól kezdve 2008. október 1-jéig a Pénztár már az új nyilvántartási rendszerrel működik, de az egyéni számlákon lévő összegek befektetése ezen időszak alatt még a 2008. évre elfogadott Befektetési Politika rendelkezései szerint történik.

2008. október 1-jén az egyéni portfólióválasztások és az automatikus portfólióba sorolások az informatikai rendszerben aktiválásra kerülnek, és ezen keresztül az egyéni számlaállományok a megfelelő választott portfólióba kerülnek átsorolásra.

A Pénztár 2008. október 1-jéig módosítja az internetes honlapjáról elérhető számla lekérdező portálját, továbbá a vonatkozó szabályzatok és jogszabályok szerint módosítja ügyviteli folyamatait, szabályzatait és formanyomtatványait.

10.3 Vagyon- és letétkezelői feladatok

Az átállás időszakára nézve a vagyon- és letétkezelői feladatokra vonatkozó részletes szabályokat a vonatkozó szerződésekben kell rögzíteni.

Budapest, 2010. május 31.

.....
levezető elnök

.....
jegyzőkönyvvezető

.....
hitelesítő

.....
hitelesítő